

REZULTATI JAVNE RASPRAVE
Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu
(rasprava provedena od 9. ožujka do 15. ožujka 2017. godine)

ČLANAK	SAŽETAK PRIMJEDBI	PRIHVAĆENO - potrebne izmjene prijedloga NIJE PRIHVAĆENO - obrazloženje razloga neprihvatanja OBRAZLOŽENJE
Načelne primjedbe na Prijedlog Metodologije	<p>Načelno su energetske subjekti ukazali na sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> Traži se javna objava podataka na temelju kojih HERA opravdava smanjenje varijabilnog dijela opskrbe marže Snižavanjem opskrbe marže dovodi se u pitanje poslovanje opskrbljivača. Visina marže nije dostatna za pokrivanje troškova, te smatraju da su svi u lancu osim opskrbljivača osigurani jamstvima za naplatu. Cjelokupna socijalna politika prebačena je na opskrbljivače u obvezi javne usluge. Opskrbna marža je manja od troška kojeg naplaćuju banke za plaćanje karticama, a koji iznosi za gotovinske debitne kartice 1,5%, a za kreditne kartice 3% do 5%. Rizik naplate potraživanja je u potpunosti na opskrbljivaču. Napominju da postoji opasnost da kupci prijeđu na opskrbljivače koji posluju na tržištu i koji imaju uvjete kupcima ponuditi plin po nižoj cijeni. Predlažu izmjenu Zakona o tržištu plina, te da se stavi klauzula da kupci u obvezi javne usluge moraju ispoštovati ugovornu obvezu do kraja ugovorne godine, a u protivnom da se treba aktivirati zaština klauzula. Napominju da će se na račun smanjenja opskrbe marže nužno povećati cijena neregularnog dijela tržišta, dakle gospodarstvu, što će imati za posljedicu da će postojeće opskrbljivače s obvezom javne usluge učiniti nekonkurentnima. Postupak otvaranja tržišta proveden je u krivo vrijeme jer je oštra zima utjecala na višu cijenu plina koja već sada pokazuje tendenciju pada. Smatraju da je to trebalo provesti 1.10., s početkom nove plinske godine. Ukazuju da će posljedice lošeg Zakona o tržištu plina, a poglavito zadnjih Izmjena i dopuna donesenih prije manje od mjesec dana bez sudjelovanja stručne i zainteresirane javnosti, prema kojima je s jedne strane uvedeno tržišno natjecanje u nabavi plina, a s druge strane tržište otvoreno u maloprodaji, s pravom kupca na odabir opskrbljivača, dovesti do ogromnih rizika za opskrbljivače u obvezi javne usluge. Smatraju da se prijedlogom ove Metodologije ugrožava kvaliteta i sigurnost zajamčene opskrbe. Krajnja cijena plina zajamčene opskrbe sukladno svemu navedenom ne smije ovisiti niti biti uzročno povezana s prethodnom cijenom plina krajnjeg kupca, već bi morala osiguravati zajamčenom opskrbljivaču kvalitetno obavljanje usluge zajamčene opskrbe. Ukoliko se smanjuje trošak varijabilnog dijela, nužno je povećati fiksni dio naknade za opskrbu plinom za sve tarifne modele. Predlaže se iznos od 4 kn/OMM za sve tarifne modele. Smatraju da je, do trenutka do kada se ne utvrde realna pravila otvorenog tržišta, potrebno zaustaviti daljnji netransparentan ulazak stranih opskrbljivača na tržište opskrbe plinom (kućanstva) Smatraju da se podzakonskim aktom ili uredbom treba urediti da opskrbljivači, koji su ugovorili količine plina sa HEP-om, mogu tim plinom opskrbljivati ne samo kućanstva nego i sve ostale kategorije kupaca. Na taj način rizik nepreuzimanja ugovorenih količina plina sveo bi se na najmanju moguću mjeru. Smatraju da se kroz opskrbnu maržu treba sagledati činjenica da HEP za isporuku količina koje prelaze 5% ugovorenih količina naplaćuje naknadu za prekoračenje u iznosu 3% dobavne cijene, odnosno za isporuku ispod 80% ugovorenih količina naknadu za manje preuzete količine u iznosu 25% dobavne cijene. Smatraju da treba smanjiti stopu PDV-a na plin. Trošak korisnika za PDV sada je 6 puta veći nego je marža opskrbljivača. 	<p>Analizom pristiglih načelnih primjedbi utvrđeno je:</p> <p>Trošak opskrbe plinom, kao komponentu krajnje cijene plina sukladno Metodologiji, HERA je utvrdila uzimajući u obzir prosječni rezultat poslovanja svih opskrbljivača na temelju dostavljenih financijskih izvještaja i bilježaka uz financijske izvještaje za 2014. i 2015. godinu, koje su energetske subjekti dužni voditi i dostavljati HERA-i sukladno Odluci o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata. Zbog obveze čuvanja tajnosti pojedinačnih podataka svakog opskrbljivača, HERA ne može javno objaviti tražene podatke.</p> <p>HERA je provela detaljnu analizu troškova opskrbe plinom i financijskih pokazatelja poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge ostvarenih u 2014. i 2015. godini, kao i naturalnih pokazatelja poslovanja, kao što su isporučene količine plina, broj kupaca po tarifnim modelima, broj radnika zaposlenih u djelatnosti opskrbe plinom i sl. Temeljem provedenih analiza HERA je utvrdila jedinični trošak opskrbe plinom na način da varijabilni iznos naknade za opskrbu plinom iznosi 0,0097 kn/kWh (bez PDV-a), dok iznos fiksne mjesečne naknade za opskrbu plinom za svaki tarifni model ostaje nepromijenjen. Smanjenjem varijabilnog iznosa i zadržavanjem nepromijenjene fiksne mjesečne naknade za opskrbu plinom, prosječni ukupni jedinični trošak opskrbe plinom na razini svih 34 opskrbljivača u obvezi javne usluge iznosi 0,0112 kn/kWh. Temeljem provedenih analiza, HERA smatra da je navedena razina ukupnog troška opskrbe plinom realna i dostatna za pokrivanje troškova poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge, bez narušavanja opstojnosti poslovanja istih.</p> <p>U pogledu primjedbi vezanih za postojeće odredbe i predložene izmjene Zakona o tržištu plina, odnosno primjedbe o otvaranju tržišta plina, uređenju pravila na tržištu plina, zaštitnim klauzulama za opskrbljivače u obvezi javne usluge, ugovornim odredbama o ugovorima o nabavi plina od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu i sl., napominjemo da isto nije u nadležnosti HERE, već Ministarstva zaštite okoliša i energetike koje inicira i predlaže izmjene Zakona o tržištu plina Vladi Republike Hrvatske, a na čiji prijedlog te izmjene usvaja Hrvatski sabor.</p> <p>Isto tako, primjedbe na komercijalne uvjete opskrbljivača na veleprodajnom tržištu (HEP d.d.) se uređuju ugovornim odnosima za koje HERA nije nadležna, osim u slučaju podnošenja prigovora u skladu sa zakonskim odredbama. Osim toga, izmjenama Zakona o tržištu plina omogućeno da se plin, osim od opskrbljivača na veleprodajnom tržištu, nabavlja i od drugih opskrbljivača na tržištu.</p> <p>Vezano uz primjedbu kako treba smanjiti stopu PDV-a na plin, HERA napominje da odluka o visini stope PDV-a nije u nadležnosti HERE, već Ministarstva financija, odnosno regulirana je odredbama Zakona o PDV-u.</p>
Članak 2.	Predlaže se brisanje četvrte alineje, odnosno navodi se da opskrbljivač koji plin prodaje pod tržišnim uvjetima nije dužan primjenjivati ovu Metodologiju.	HERA uvažava navedenu primjedbu te je u skladu s time brisana četvrta alineja - "opskrbljivač".
Članak 4.	Navodi se da zbog smanjenja opskrbe marže, kao i obveze opskrbljivača u obvezi javne usluge koji je dužan nabavljati plin za kućanstva, a isti mogu mijenjati opskrbljivače na dnevnoj bazi, nije moguće ostvariti navedene ciljeve "stvaranja preduvjeta za optimalno funkcioniranje tržišta plina te poticanje razvoja učinkovitog tržišnog natjecanja, te stvaranja stabilnih i predvidivih uvjeta poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge".	molimo pogledati obrazloženje načelnih primjedbi
Članak 5.	ES navodi da krajnja cijena pokriva troškove samo u idealnim uvjetima naplate, odnosno da isključivo opskrbljivač u obvezi javne usluge snosi rizik poslovanja i naplate potraživanja.	molimo pogledati obrazloženje načelnih primjedbi
Članak 14.	Navodi se da se smanjenjem varijabilnog iznosa na 0,0097 kn/kWh, uz sve težu naplatu u kategoriji kućanstava, ne mogu pokriti opravdani troškovi poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge. Također, navodi se da je fiksna naknada za TM1-TM5 preniska, pri čemu ista ne pokriva osnovne troškove na godišnjoj razini.	molimo pogledati obrazloženje načelnih primjedbi
Članak 15.	ES predlaže izmjenu načina određivanja krajnje cijene zajamčene opskrbe za kupce koji kupuju plin po tržišnim uvjetima. ES naime navodi da krajnja cijena plina zajamčene opskrbe ne smije ovisiti i biti uzročno povezana s prethodnom cijenom plina krajnjeg kupca već mora osigurati zajamčenom opskrbljivaču kvalitetno obavljanje usluge s ciljem očuvanja sigurnosti opskrbe plinom krajnjih kupaca.	HERA napominje da je način utvrđivanja krajnje cijene zajamčene opskrbe utvrđen Metodologijom s ciljem i na način da u početnom razdoblju zajamčene opskrbe kupcu koji je ostao bez opskrbljivača omogući pronalazak novog opskrbljivača uz zadržavanje istih troškova. U kasnijim razdobljima zajamčene opskrbe propisano je povećanje cijene (10% u drugom razdoblju, te bez ograničenja nakon toga), na koji se način u određenoj mjeri kompenzira rizik osiguranja plina za zajamčenu opskrbu opskrbljivaču, a s druge strane potiče krajnjeg kupca na odabir opskrbljivača na tržištu plina. Jednako tako, velika je mogućnost da dio kupaca nastavi s kupnjom plina od zajamčenog opskrbljivača po tržišnim cijenama.
Članak 16.	ES predlaže izmjenu načina određivanja krajnje cijene zajamčene opskrbe za kupce koji koriste javnu uslugu opskrbe. ES naime navodi da krajnja cijena plina zajamčene opskrbe ne smije ovisiti i biti uzročno povezana s prethodnom cijenom plina krajnjeg kupca već mora osigurati zajamčenom opskrbljivaču kvalitetno obavljanje usluge s ciljem očuvanja sigurnosti opskrbe plinom krajnjih kupaca.	molimo pogledati obrazloženje primjedbi na članak 15.
Članak 19.	Navodi se da je potrebno definirati rok do kojeg će HERA odrediti iznose tarifnih stavki za naredna razdoblja.	Sukladno članku 88., stavak 7. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 28/13, 14/14 i 16/17) propisano je da je HERA dužna metodologije, naknade i cijene objaviti na svojim internetskim stranicama najmanje 15 dana prije početka njihove primjene od strane opskrbljivača u obvezi javne usluge i zajamčenog opskrbljivača.